

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Микола КОРОТЄСВ

«08» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 23 «Соціальна робота»

Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»

Освітня програма: «Соціальне забезпечення»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення». Умань: Уманський НУС, 2024. 25с.

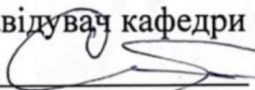
Розробник: к.е.н., доцент Жарун О.В.

 Олена ЖАРУН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

 (Сергій СОКОЛЮК)
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова (Руслан МУДРАК)
(підпис)

«08» серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Жарун О.В., 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>23 «Соціальна робота»</u>	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>232 «Соціальне забезпечення»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача– 6	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма « <u>Соціальне забезпечення</u> »	Лекції	
		24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		46 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва (схвалено Вченою радою УНУС, протокол №1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Основи соціально-економічного аналізу» належить до обов'язкових дисциплін, а саме дисциплін професійної та практичної підготовки, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою підготовки фахівців першого рівня вищої освіти.

Курс дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» спрямований на комплексне всебічне дослідження всіх сторін діяльності підприємства на основі використання відповідних джерел інформації, вивчення окремих елементів соціально-економічної роботи, виявлення і вимірювання впливу факторів на результати діяльності підприємства, зіставлення витрат і результатів, узагальнення результатів аналізу і, нарешті, обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень з метою вибору оптимального.

Головною **метою** дисципліни є формування системи знань про особливості функціонування сучасного підприємницького середовища в Україні, ознайомлення із методами і принципами його соціально-економічного аналізу, а також відстеження результатів та наслідків господарської діяльності всіх організаційних структур, впливу основних факторів на їх відхилення, виявлення недоліків та резервів, визначення впливу на розвиток соціально-економічних процесів у регіоні, державі.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» є: Формування комплексу знань щодо теоретичних засад соціально-економічного розвитку підприємства.

Вивчення методології формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємства.

Отримання знань щодо важелів державного регулювання підприємницького середовища в Україні.

Вивчення та розуміння методичних аспектів аналітичного дослідження підприємства.

Набуття знань щодо аналізу суспільно-економічного значення соціального підприємництва.

Дослідження середовища формування стратегій соціально-економічного підприємництва.

Отримання знань щодо аналізу стану та розвитку соціальної сфери підприємства.

Розуміння сутності та використання соціально-економічного аналізу у процесі стратегічного планування.

Набуття знань щодо аналізу стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України.

Предметом дисципліни є науково-методичні засади формування соціально-економічних систем регіонів, державної регіональної соціально-економічної політики та стратегії регіонального розвитку країни.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Соціальне підприємництво та управління інноваційними проектами
Соціальна філософія	Соціальне обслуговування населення
Основи соціального забезпечення	Соціально-економічний розвиток та соціальна безпека
Соціальна політика	
Основи економіки соціального забезпечення	
Соціальна психологія	
Соціальна та демографічна статистика	
Менеджмент соціального забезпечення	
Економіка праці та СТВ	

Вивчення навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота» (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
ЗКЗ	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження
		ПРН 6	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;

ЗК 5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення
ЗК 9	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності
ЗК 10	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;
ЗК 11	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
		ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Основи соціально-економічного аналізу», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Основи соціально-економічного аналізу»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		

1.1	Розуміння теоретичних засад соціально-економічного аналізу, його предмету, методів та принципів проведення	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	Застосування аналітичних методів для дослідження соціально-економічних процесів і явищ	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Інтерпретація результатів соціально-економічного аналізу для прийняття управлінських рішень у сфері соціальної політики та економічного розвитку		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність ефективно презентувати результати соціально-економічного аналізу фахівцям і нефахівцям, аргументувати власні позиції	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Самостійне планування та виконання аналітичних досліджень у сфері соціально-економічного розвитку	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
4.2	Прийняття відповідальних рішень у процесі соціально-економічного аналізу на основі комплексної оцінки даних		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 6	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань,

		рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
--	--	---	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища

Елементи-фактори зовнішнього середовища підприємництва. Фактори мікросередовища (внутрішнього середовища) підприємництва. Етапи дослідження підприємницького середовища.

Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику, його функції

Природа та сутність економічних ризиків. Передумови виникнення ризику. Класифікація ризиків. Управління підприємницькими ризиками.

Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища в Україні.

Роль підприємництва в національній економіці. Фактори, що впливають на нестійкість малого бізнесу. Сприяння розвитку малого бізнесу. Функції державного регулювання економіки (ДРЕ), види та методи ДРЕ.

Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища

Методи формування програм соціально-економічного розвитку середовища. Обґрунтування ефективних методів і форм підприємництва.

Змістовий модуль 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища

Методи аналізу. Підготовка аналітичних матеріалів в публічній сфері. Алгоритм проведення аналітичного дослідження.

Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва

Послідовність планування діяльності соціального підприємництва. Ідеї та можливості соціального підприємництва. Розробка стратегії для досягнення поставлених цілей.

Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємництва

Соціальна відповідальність підприємства, національна специфіка, вигоди від неї для суспільства і бізнесу.

Можливості перетворення соціальної відповідальності на інструмент управління конкурентоспроможністю бізнесу.

Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНО-

ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У РІЗНИХ СФЕРАХ

Тема 8. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства

Інтегральна оцінка ефективності соціальної відповідальності підприємства. Методика оцінки ефективності соціальних інвестицій.

Тема 9. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування

Особливості підготовки соціально-економічного аналізу для розробки стратегії розвитку регіону. Методологічні підходи до збору та аналізу даних. Формування описово-аналітичної частини стратегічного плану.

Тема 10. Особливості соціально-економічного аналізу об'єднаної територіальної громади

Формування описово-аналітичної частини стратегічного плану / профілю громади. Аналіз регіональних та місцевих стратегій розвитку громади.

Тема 11. Соціально-економічний аналіз безробіття і зайнятості на ринку праці в Україні

Соціально-економічний аналіз безробіття в Україні. Аналіз стану ринку праці в Україні. Реформування служби зайнятості та соціального страхування на випадок безробіття.

Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України

Значення програм соціально-економічного розвитку України. Аналіз програм регіонального соціально-економічного розвитку України

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	аси нх.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємництва	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику та його функції	9	2	2			5	9					9
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	8	2	2			4	8					8
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	9	2	2			5	9					9
Разом за модулем 1	35	8	8			19	35	2	2			31
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	10	2	2			6	10					10
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного	8	2	2			4	8	2				6

підприємництва												
Разом за модулем 2	27	6	6			15	27	4	2			21
Змістовий модуль 3.												
Тема 8. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	6	2	2			2	6					6
Тема 9. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	5	2	1			2	5					5
Тема 10. Особливості соціально-економічного аналізу об'єднаної територіальної громади*	5	2	1			2	5					5
Тема 11. Соціально-економічний аналіз безробіття і зайнятості на ринку праці в Україні	7	2	1			4	7	2				5
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України	5	2	1			2	5					5
Разом за модулем 3	28	10	6			12	28	2				26
Всього	90	24	20			46	90	8	4			78

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємництва	2	2
Тема 2. Поняття ризиків у підприємстві, фактори ризику та його функції	2	-
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	2	-
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	2	-
Змістовий модуль 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА		
Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	2	2
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	2	-
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємства	2	-
Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У РІЗНИХ СФЕРАХ		
Тема 8. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	2	-
Тема 9. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	1	-
Тема 10. Особливості соціально-економічного аналізу об'єднаної територіальної громади*	1	-
Тема 11. Соціально-економічний аналіз безробіття і зайнятості на ринку праці в Україні	1	-
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України	1	-
Всього	24	4

7. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1. Особливості формування підприємницького середовища		
Тема 1. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	5	5
Тема 2. Поняття ризиків у підприємництві, фактори ризику та його функції	5	9
Тема 3. Важелі державного регулювання підприємницького середовища	4	8
Тема 4. Методологія формування та впровадження програм соціально-економічного розвитку підприємницького середовища	5	9
Змістовий модуль 2. Методичні основи соціально-економічного аналізу підприємницького середовища		
Тема 5. Методичні аспекти аналітичного дослідження підприємницького середовища	5	5
Тема 6. Аналіз суспільно-економічного значення соціального підприємництва	6	10
Тема 7. Середовище формування стратегій соціально-економічного підприємства	4	6
Змістовий модуль 3. Особливості проведення соціально-економічного аналізу у різних сферах		
Тема 8. Аналіз стану та розвитку соціальної сфери підприємства	2	6
Тема 9. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування	2	5
Тема 10. Особливості соціально-економічного аналізу об'єднаної територіальної громади*	2	5
Тема 11. Соціально-економічний аналіз безробіття і зайнятості на ринку праці в Україні	4	5
Тема 12. Аналіз стратегій та програм регіонального соціально-економічного розвитку України	2	5
Всього	46	78

8. Методи навчання

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у закладі вищої освіти, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Проблемна лекція – спрямовані на розвиток логічного мислення здобувачів, коло питань теми обмежується двома – трьома ключовими моментами, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею здобувачам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій здобувачам даються питання для самостійного міркування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей здобувачів.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем відповідно сформульованих завдань.

Семінари – дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників семінару по темі що розглядається, а також розвивають мислення, допомагають формувати висновки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Мозкові атаки – це метод розв’язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб за невеликий проміжок часу висловити як найбільшу кількість ідей, обговорити і здійснити їх колекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією. Використовуються для представлення певних досягнень роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових наукових розробок за допомогою мультимедійних засобів.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Соціально-економічний аналіз» (реферати, есе, тематичні тести, кросворди, тези доповідей та наукові статті) виконуються здобувачем самостійно при консультуванні викладачем. Допускаються випадки виконання комплексної тематики кількома здобувачами.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп’ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Основи

соціально-економічного аналізу» розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1910> . В разі запровадження обмежень, будь-якого характеру, проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів (практичних) занять. Зв'язок здобувачів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання здобувачів проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь здобувачів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікацією тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів. Повторне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли здобувач не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе

повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає два теоретичних питання розв'язання задачі).

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

10. Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» **Денна форма навчання**

Поточний (модульний контроль)														Наукова робота	Підсумковий контроль	Сума	
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3							
	20 балів					20 балів				20 балів							
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	Модульний контроль (5 балів)	T 5	T 6	T 7	Модульний контроль (5 балів)	T 8	T 9	T 10	T11	T12	Модульний контроль (5 балів)		
Кількість балів за видами робіт, всього:	5	4	3	3		5	5	5		3	3	3	3	3			
в т.ч.: активність на практичних заняттях	3	2	2	2		3	3	3		2	2	2	2	2			
виконання самостійної роботи	2	2	1	1		2	2	2		1	1	1	1	1			
														10	30	100	

Заочна форма навчання

Поточний (модульний контроль)																Наукова робота	Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3								
	20 балів					20 балів				20 балів						10		
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	Модульний контроль (10 балів)	T 5	T 6	T 7	Модульний контроль (10 балів)	T 8	T 9	T 10	T11	T12	Модульний контроль (5 балів)	10	30	100
Кількість балів за видами робіт, всього:	2	2	3	3		3	3	4		3	3	3	3	3				
в т.ч.: активність на практичних і асинхронних заняттях	1	1	2	3		2	2	3		2	2	2	2	2				
виконання самостійної роботи	1	1	1	1		1	1	1		1	1	1	1	1				

Поточный контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань здобувачів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи здобувачів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати блищопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 2-3 балів:

а) відповідь / виконання практичних завдань – 1-2 бали:

б) змістовні доповнення при обговоренні питань на практичних заняттях – 1 бал.

2. Виконання окремих завдань для самостійної роботи здобувачів оцінюється в 1-2 бала.

3. Модульний контроль містить 20 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,25 балів ($0,25 \times 20$ тестів) – 5 балів.

Бали за додаткову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання здобувачами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на розв'язок однієї задачі. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 20 балів. За правильно розв'язану задачу студент отримує 10 балів.

Загалом під час іспиту здобувач може отримати максимум 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у

логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. Методичне забезпечення

1. Жарун О.В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» для здобувачів першого рівня вищої освіти освітньої програми «Соціальне забезпечення» денної та заочної форм навчання. Умань. 2024. 64 с.

2. Жарун О.В. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» для здобувачів першого рівня вищої освіти освітньої програми «Соціальне забезпечення» денної та заочної форм навчання. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1910>.

12. Рекомендована література

Базова

1. Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О., Грицаєнко М.І., Завадських Г.М., Тебенко В.М. Підприємництво: соціально-економічне та інституціональне забезпечення розвитку: монографія. Львів: Люкс, 2021. 300 с.
2. Галушак М.П., Галушак О.Я., Кужда Т.І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
4. Деліні М.М. Соціально-економічна складова підприємництва. Причорноморські економічні студії. 2016. Випуск 12-1. С. 117-120.
5. Кифяк В., Малиш Л. Соціальне підприємництво: проблеми та перспективи. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С. 275-280.
6. Нестерчук Ю.О., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Непочатенко О.А. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 272 с.

7. Косович Б. Соціальне підприємництво в Україні: актуальні питання становлення. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 77-81.
8. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
9. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 128 с.
10. Соціальне підприємництво в Україні: Економіко-правовий аналіз / за ред. І. Каменко. EU4youth – Розкриття потенціалу молодих соціальних підприємців в Молдові та Україні. К., 2020. 37 с.
11. Dees J. The Meaning of «Social Entrepreneurship» [Electronic resource] J. Duke. – Mode of https://centers.fuqua.duke.edu/case/wp-content/uploads/sites/7/2015/03/Article_Deess_MeaningofSocialEntrepreneurship_2001.pdf
12. The rise of the social enterprise : 2018 Deloitte Global Human Capital Trends [Electronic resource]. – Mode of access: https://www2.deloitte.com/content/dam/insights/us/articles/HCTreds2018/2018-HCtrends_Rise-of-the-social-enterprise.pdf
13. Thornley B. The Facts on U.S. Social Enterprise [Electronic resource] B. Thornley. – Mode http://www.huffingtonpost.com/ben-thornley/socialenterprise_b_2090144.html.

Допоміжна

14. Lesia Barabash, Alla Osipova, Irina Korman, Natalia Olyadnichuk and Oksana Froter, «Strengthening the Financial Components of State Regulation of Agricultural Production in Ukraine». *Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA)*, ISBN: 978-0-9998551-5-7, 4–5 November 2020, Granada, Spain, p 7999-8014.
15. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 500 с.
16. Бондарчук Т.Л. Підприємництво як чинник соціальних трансформацій: історичний досвід XIX – початку XX ст. *Український соціум*. 2017. № 1(60). С. 84-96. URL: http://www.ukr-socium.org.ua/Arhiv/Stati/US2017/US_1_2017ua/84-96.pdf.
17. Деліні М.М. Соціально-економічна відповідальність підприємництва: теорія, методологія, напрямки розвитку: [монографія]. Краматорськ: ДДМА, 2017. 451 с.
18. Рівень впровадження цілей сталого розвитку компаніями в Україні URL:http://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2018/01/SDG-Report_print.pdf.
19. Семенда Д.К., Коротєєв М.А., Семенда О. Вс., Семенда О.В. Економіка підприємства: навч. посібн. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 246с.
20. Уланчук В.С., Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Тупчий О.С. Кореляційно-регресійний аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2020 . № 2. (44). С. 65-72.

21. Уланчук В.С., Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Коротєєв М.А., Тупчий О.С. Аналіз економіко-статистичних показників розвитку підприємництва в Україні. *Збірник наукових праць Уманського НУС*. 2021. Вип. 98. Ч 2. Економічні науки. С. 69-80.
22. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчий О.С. Аналіз проблеми безробіття в Україні в аспекті соціально-економічної безпеки. *Збірник наукових праць Уманського НУС*. 2022. Вип. 100. Ч 2. Економічні науки. С. 170-178.
23. Чернега І.І., Уланчук В.С., Жарун О.В., Непочатенко О.А., Тупчий О.С. Застосування економіко-математичного моделювання для прийняття рішення при аналізі ризику використання фінансових ресурсів підприємства // *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 2 (1). С. 262-271.
24. Чернега І.І., Жарун О.В., Панахно Р.В., Майданюк Р.П. Соціальне підприємництво: досвід європейських країн та сучасні тенденції розвитку в Україні. *Журнал з менеджменту, економіки та технологій. Державний біотехнологічний університет*, 2024. № 2. С. 13-27.

13. Інформаційні ресурси

25. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
26. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
27. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
28. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
29. Міністерство економіки : офіційний веб-сайт. URL : <http://surl.li/azjkr>
30. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
31. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
32. Національний Банк України : офіційний сайт. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
33. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу» або окремого її елемента відбувається відповідно до [Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті](https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x) (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Основи соціально-економічного аналізу», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.